

„Traumų stebėseną Europoje“ (JAMIE – *Joint Action on Monitoring Injuries in Europe*)

Europos Sąjungos valstybių narių gyventojų mirtingumas dėl traumų yra didelė visuomenės sveikatos problema, kasmet nusinešanti daugiau kaip 250 tūkstančių žmonių gyvybių 27 Europos Sąjungos valstybėse narėse.

Siekiant vykdyti traumatizmo mažinimo politiką Europos lygmeniu, Europos Komisija skatina valstybes plėtoti traumų stebėsenos sistemą, kad būtų galima geriau pasinaudoti turimais duomenimis apie traumas ir palengvinti duomenų keitimąsi tarp valstybių.

Tuo tikslu 13 Europos Sąjungos valstybių narių sukūrė bendrą traumų priežasčių ir jų pasekmių stebėsenos sistemą, turinčią svarbios papildomos informacijos, papildančios turimą sveikatos ir traumų statistiką ir ją įdiegė nacionalinėse ligoninėse. Ši sistema yra žinoma kaip Europos traumų duomenų bazė „TDB“ (angl. *European Injury Database - IDB*).

Šiuo metu siekiama kaip galima greičiau perimti įvairių šalių patirtį šioje srityje ir toliau kartu dirbti platesnėje Europos Sąjungos teritorijoje, kur duomenys apie traumas būtų renkami pagal bendrą metodologiją, traumas aplinkybės būtų suklasifikuotos ir jas būtų galima palyginti, ypač atkreipiant dėmesį į vienodus traumas sunkumo įvertinimo kriterijus.

Higienos institutas kartu su 22 Europos šalimis pradeda įgyvendinti projektą JAMIE (angl. *Joint Action on Monitoring Injuries in Europe*), kurio tikslas - 2015 m. visose Europos Sąjungos šalyse sukurti ir turėti bendrą palyginimą hospitalinę detalios informacijos apie traumas surinkimo sistemą. Naudojantis šia sistema bus renkama ir pateikiama informacija apie traumatizmą nuo išorinių priežasčių, smurto ir kartu tai taps esančių traumų profilaktikos programų integruota dalimi.

JAMIE projekto organizaciniai veiksmai, siekiant sukurti ir naudoti stebėsenos sistemą:

- Per 12 mėnesių nuo projekto pradžios sukurti TDB duomenų kokybės rodiklius, apimančius reprezentatyvumą ir palyginamumą ir atitinkančius Europos Statistinės Sistemos (ESS) reikalavimus;
- 2012-2014 metų laikotarpiu didinti Europos Sąjungos valstybių narių skaičių, kurios rinks minėtą informaciją ir ją teiks elektroniniu būdu centrinei TDB duomenų basei;
- Pasiiekti, kad mažiausiai 26 valstybės turėtų veikiančius Nacionalinius TDB administravimo centrus, įsteigtus kompetentingų nacionalinių institucijų, 2014 metų viduryje;
- Baigiantis projektui mažiausiai 22 valstybės teiktų kokybiškai surinktą, palyginamą ir užkoduotą informaciją apie išorines traumų priežastis bent vienoje ligoninėje.

JAMIE partneriai

Projektas diegiamas aktyviai įtraukiant šalių vyriausybes ir kitas kompetentingas institucijas sudarius galimybę joms dalyvauti tiek kaip asocijuotiems, tiek kaip bendradarbiaujantiems partneriams. Dabartiniu metu projekte kaip bendradarbiaujantys partneriai dalyvauja šios šalys: Austrija, Kipras, Čekijos Respublika, Vokietija, Danija, Estija, Ispanija, Graikija, Vengrija, Airija, Islandija, Italija, Lietuva, Latvija, Malta, Olandija, Norvegija, Portugalija, Rumunija, Švedija, Slovėnija, Slovakija ir Jungtinė Karalystė.

Siekama, kad šiame projekte dalyvautų visos Europos Sąjungos valstybės narės. JAMIE projektas finansuojamas pagal Europos Sąjungos sveikatos programą.

Daugiau informacijos apie projektą internete: <http://www.eurosafe.eu.com>

Daugiau informacijos suteiks projekto atsakinga vykdytoja Lietuvoje Rita Gaidelytė tel.: 8 52 77 3303 arba el. paštu: rita@lsic.lt.